

A 1700/hållbart

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Utskottet för ett hållbart
Norden

J.nr. 16-00286-2

Medlemsförslag om att minska plastavfall i Norden

Förslag

Mittengruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att införa ett nordiskt förbud av både mikroplaster i kosmetika och plastpåsar av icke-biologiskt nedbrytbara material med en tjocklek som understiger 50 mikroner och rymmer mindre än 10 liter

att skapa incitament för att avskaffa övriga plastpåsar för parti-handel och ge konsumenterna andra hållbara alternativ

att föreslå det avgränsade förbudet på tunnare och mindre plast-påsar till de andra Östersjöländerna vid tillfälle

Bakgrund

Plastavfall och plastrester riskerar att stiga i näringskedjan. Speciellt bil-däck och fiskeri-industrin står för mycket av plastavfallet i havet kring de nordiska länderna.

Mittengruppen anser att de nordiska länderna måste anta en proaktiv in-ställning till produktutveckling och återvinning, men också göra mer dras-tiska beslut där det er möjligt för att minska plastavfall. Det skall vara at-traktivt i de nordiska länderna att övergå från plast till organiskt material som är biologiskt nedbrytbart.

Ett förbud på mikroplaster träder i kraft i USA 2017. Det amerikanska för-budet av mikroplaster resulterade i ett gemensamt ställningstagande av de nordiska ministrarna, såväl som danska miljöministern Esben Lunde Larsens brev till EU-kommissionen för ett förbud av mikroplast i vårdpro-dukter. Det finns alltså både möjlighet och vilja att introducera ett förbud på mikroplaster i de nordiska länderna.

Den största källan av mikroplaster är dock bildäck. Därför vore det viktigt att se över möjligheter till att minska på mikroplastavfallet från bildäck inom ramen för miljömärket Svanen.

Nordiska rådet

Ett förbud på tunnare plastpåsar och förhöjda avgifter för tjockare plastpåsar, såväl som totalförbud på plastpåsar är redan infört i Bangladesh (2002), Sydafrika (2003), i delar av Indien (sedan 2003) och Rwanda (2008) - att nämna ett fåtal bland många länder. Så sent som i år 2016 införde Frankrike ett förbud på plastpåsar som har en kapacitet på mindre än 10 liter och med en tjocklek på mindre än 50 mikroner.

A 1700/hållbart

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Utskottet för ett hållbart Norden

J.nr. 16-00286-2

Med tanke på uppskattade kostnader för det franska förbudet av plastpåsar, så föreslår Mittengruppen en utfasningsperiod av tunnare och mindre plastpåsar, dvs. att plastpåsar som redan cirkulerar i partihandeln används, men att nya påsar inte köps upp efter förbudets införande. Ett totalförbud av plastpåsar riskerar att vara svårt att tillämpa, därför är ett förbud avgränsat till plastpåsar med mindre kapacitet och hållbarhet mer rimligt.

Förbuden på plastprodukterna kräver en förändring i kosmetika-, kemikalie- och plastindustrin och pressar ner priserna på mer miljövänliga alternativ över tid. Också i förhållande till EU har de nordiska länderna all orsak att vara proaktiv och ta initiativ. Avfallspolitiken är underställd EU:s regler och det pågår en process med att ändra regler i förbindelse till ökade åtgärder som stärker den cirkulära ekonomin. Dessutom har EU planer på att göra en plaststrategi. Det noteras att EU-reglering är mycket överordnat och sätter mål och ramar, men länderna bestämmer själva vilka tilltag de implementerar för att uppnå de satta målen. EU:s regler hindrar därför inte ökat nordiskt samarbetet och harmonisering inom detta område. Snarare är det viktigt att Norden tar gemensamt initiativ ifråga om plastavfall och plast, för att stöda regionens roll som föregångare inom bioenergi. Norden ska också vara en vägvisare för andra Östersjöländer såsom Polen, Lettland och Estland, som har en betydligt högre konsumtion av plastpåsar än de nordiska Östersjöländerna.

Helsingfors, den 14 oktober 2016

Anna-Maja Henriksson (sv)
Arto Pirttilahti (cent)
Britt Lundberg (ÅC)
Eva Kjer Hansen (V)
Hanna Kosonen (cent)
Jan Lindholm (MP)
Jenis av Rana (Mfl.)
Johanna Karimäki (gröna)
Katri Kulmuni (cent)

Krista Mikkonen (gröna)
Lars Tysklind (L)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (cent)
Penilla Gunther (KD)
Rigmor Andersen Eide (Krf)
Ruth Vang (Framsókn)
Staffan Danielsson (C)
Tillie Martinussen (D)